

QuickScan Struijckenkade Amsterdam

Datum: 2 augustus 2021

NatuurBeleven bv
M. Kuiper
Oostermeerkade 6
1184 TV Ouderkerk a/d Amstel
mark@natuurbeleven.nl

INHOUDSOPGAVE :

1	Inleiding	3
	Aanleiding	3
	Doel van het onderzoek	3
	Werkwijze	3
2	Bureaustudie: Werkgebied in context	4
3	Bureaustudie: Natuurbescherming	5
4	Bureaustudie: gegevens	8
	Gemeente	8
	Gegevens NDFF	9
5	Veldonderzoek en Biotoop analyse	11
	Natuurvriendelijke oever en omgeving	11
6	Mogelijke effecten	17
7	Conclusies en aanbevelingen	18

1 Inleiding

Aanleiding

Woningbouwverenigingen Stadgenoot en Rochdale gaan de huizen tussen de burgemeester van Leeuwenlaan en de Struijckenkade in Amsterdam (stadsdeel Nieuw West, Slotermeer), slopen en vervangen door nieuwbouw.

In dit kader is een Quickscan flora en fauna nodig en zo nodig vervolgonderzoek naar vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten.

Vanuit de Wet Natuurbescherming is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het werkgebied. Indien schade niet te voorkomen is, is een ontheffing noodzakelijk.

Doel van het onderzoek

Vanuit Wet Natuurbescherming is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de wet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade niet te voorkomen is, is een ontheffing Wet Natuurbescherming noodzakelijk.

- Voor de wetgeving zie: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>
- Voor de nadere bepalingen in Noord-Holland zie: https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurbescherming/Verordeningen/Verordening_vrijstellingen_soorten.org

Het doel van het onderzoek is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de natuurwetgeving. Ook geven we adviezen om de zorgplicht voor dieren en planten in te vullen.

Werkwijze

Om bovenstaand doel te bereiken, zijn de volgende werkstappen doorlopen:

- Literatuuronderzoek;
- Veldonderzoek
- Opstellen van een lijst van de mogelijk voorkomende beschermde soorten;
- Effectanalyse;
- Formuleren van een conclusie of er sprake is van een conflict met de natuurwet

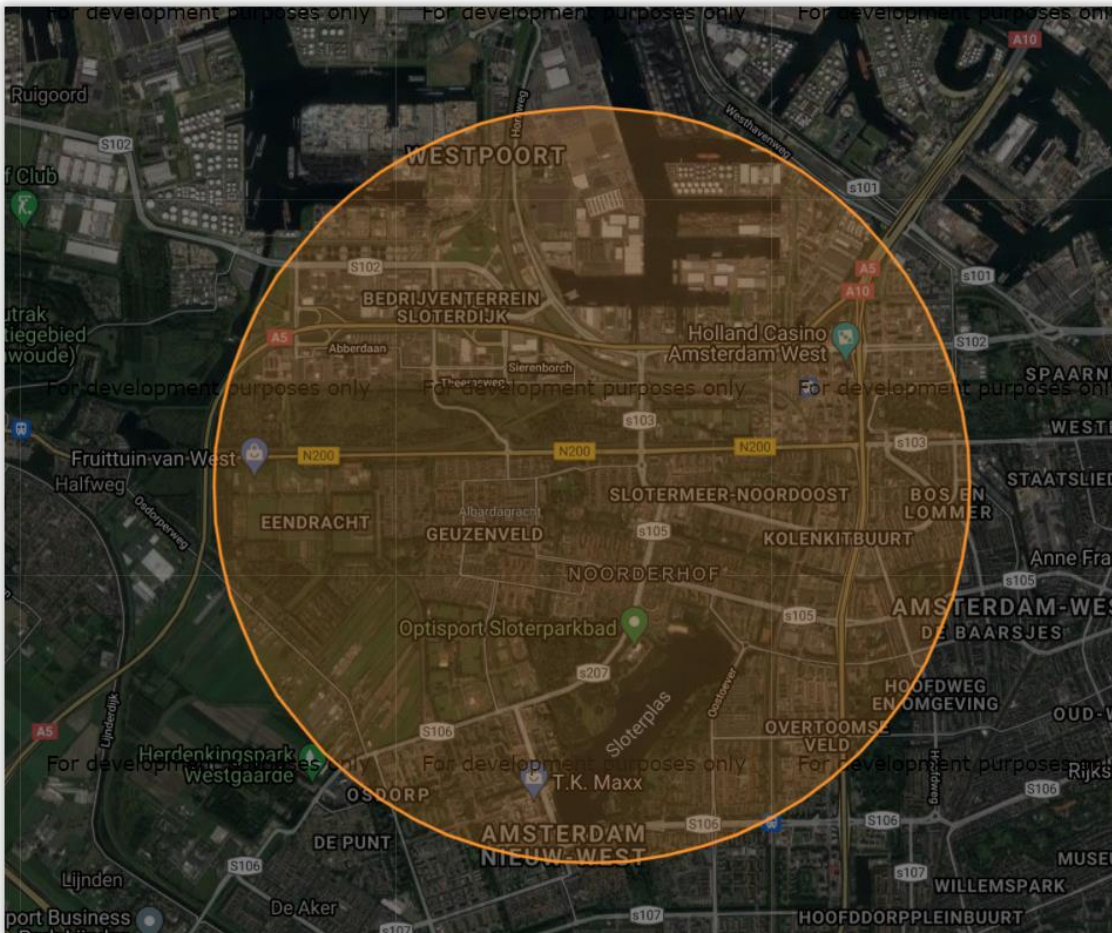
2 Bureaustudie: Werkgebied in context

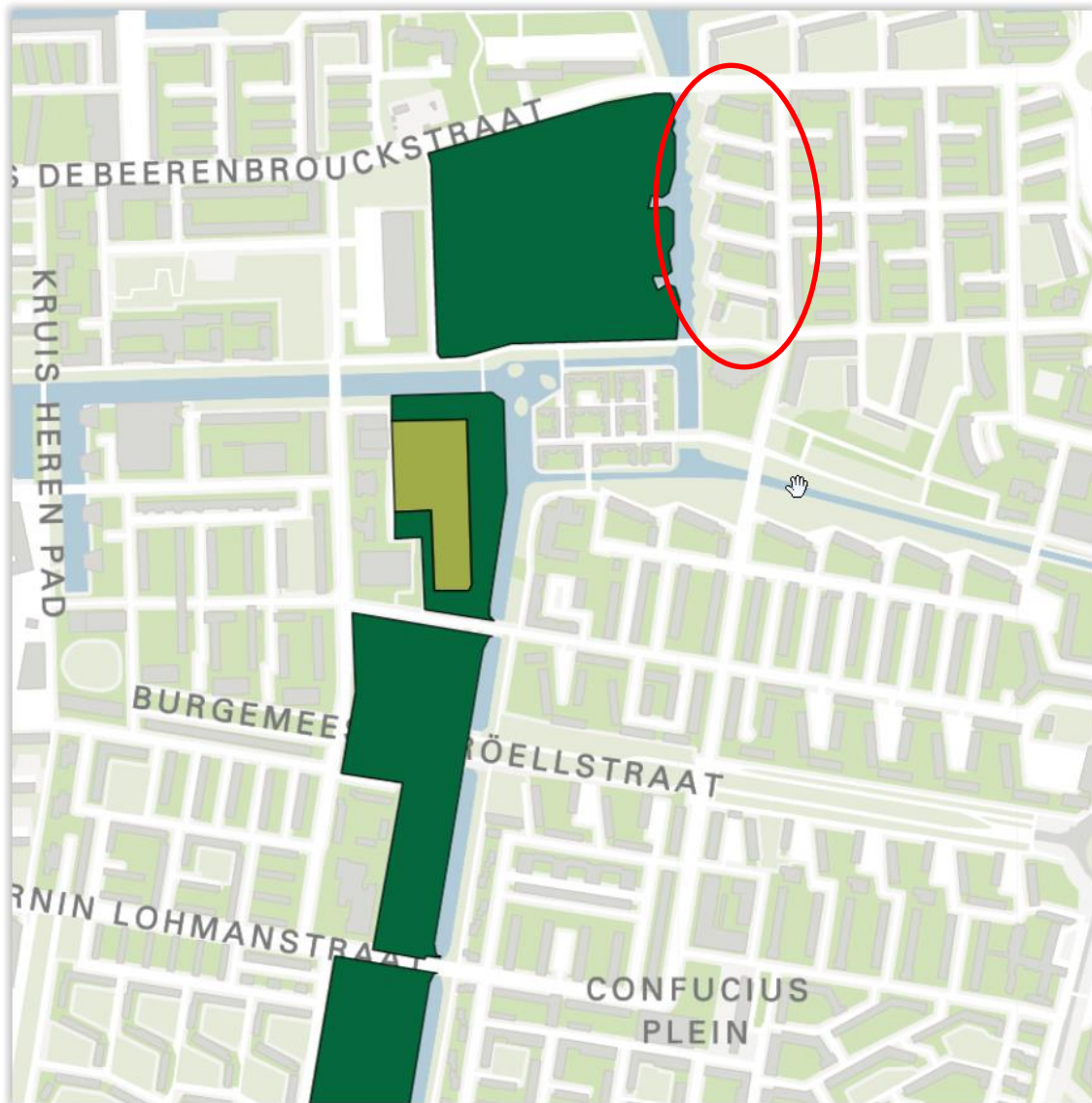
Indicate te renoveren Struijckekadebuurt: veel groen aanwezig tussen de huizen, aan de westzijde water met natuurlijke oevers en dan een park.

Het complex ligt in de relatief groene wijk Sloterveer uit de vijftiger jaren.

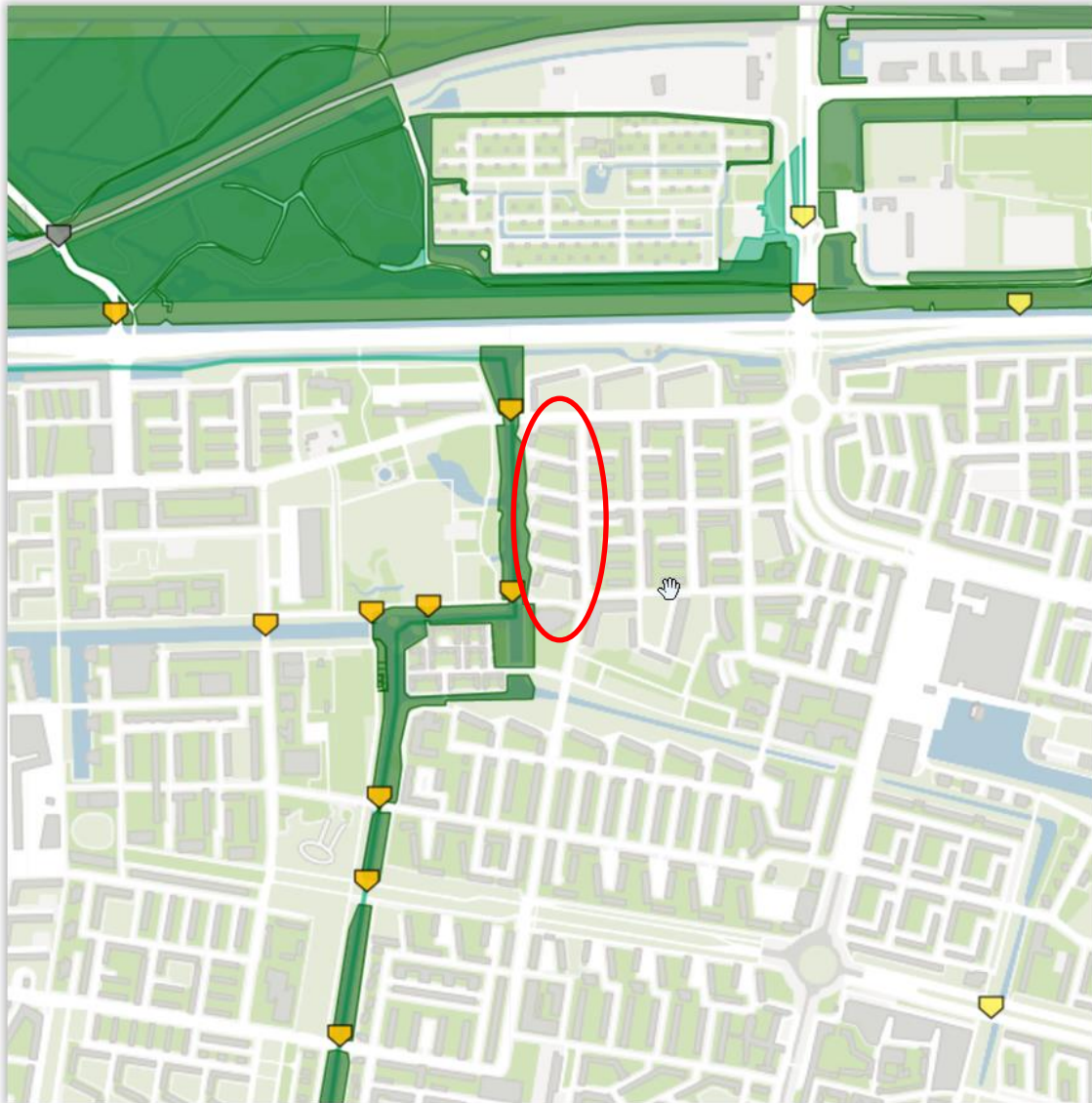
3 Bureaustudie: Natuurbescherming

Binnen een straal van 3 kilometer geen beschermde natuurgebieden

Ten westen van de wijk ligt het Eendrachtspark dat onderdeel uitmaakt van de Hoofdgroenstructuur van Amsterdam.

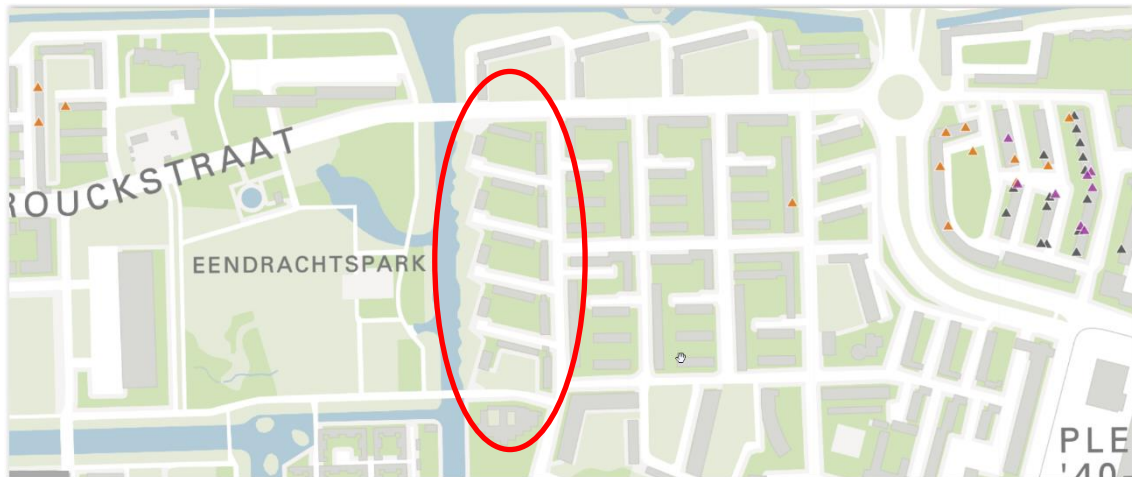

Het sierwater langs/ het Eendrachtspark is een ecologische verbinding tussen de Sloterpas en de Lange Bretten.

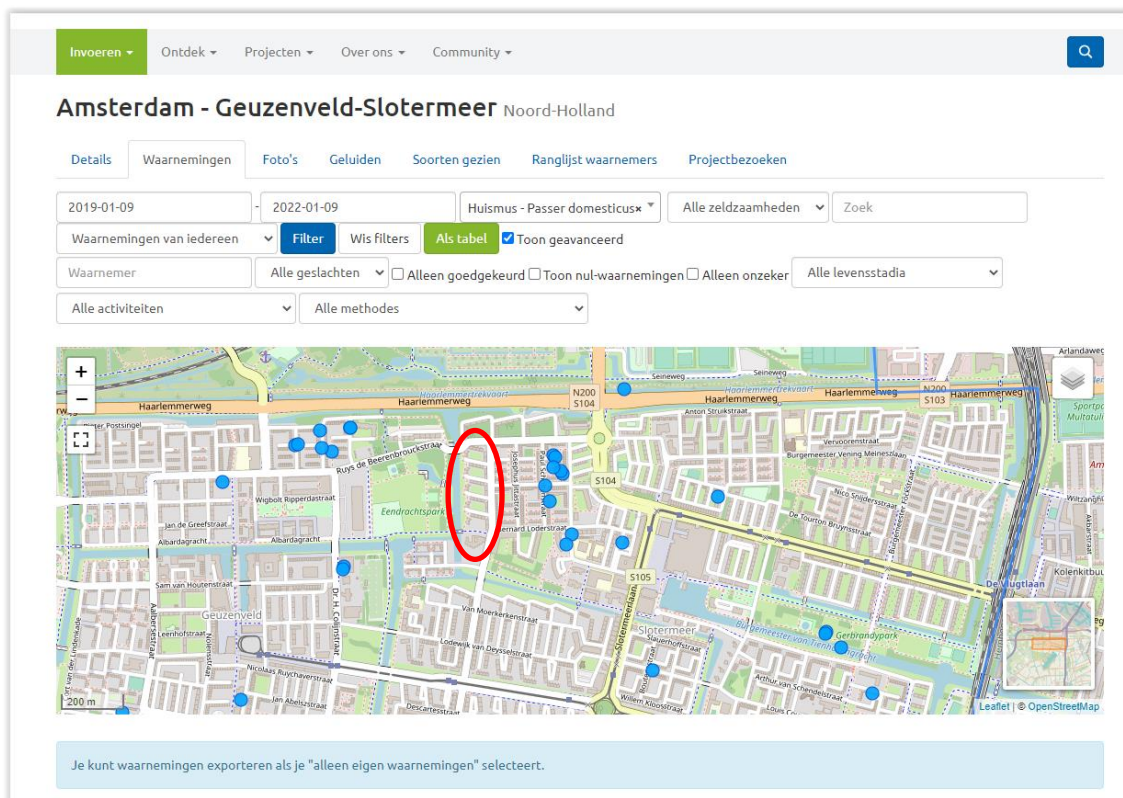
4 Bureaustudie: gegevens

Gemeente

De gemeente verzamelt gegevens met betrekking tot o.a. vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen in de stad. Systematisch onderzoek heeft in dit deel van de stad plaatsgevonden.

Geen waarnemingen vastgelegd van huismus of gierzwaluw in de wijk, beide soorten zijn op enige afstand wel vastgesteld.

Invoeren Ontdek Projecten Over ons Community

Amsterdam - Geuzenveld-Slotermeer Noord-Holland

Details Waarnemingen Foto's Geluiden Soorten gezien Ranglijst waarnemers Projectbezoeken

2019-01-09 - 2022-01-09 Huismus - Passer domesticus Alle zeldzaamheden Zoek

Waarnemingen van iedereen Filter Wis filters Als tabel Toon geavanceerd

Waarnemer Alle geslachten Alleen goedgekeurd Toon nul-waarnemingen Alleen onzeker Alle levensstadia

Alle activiteiten Alle methodes

Je kunt waarnemingen exporteren als je "alleen eigen waarnemingen" selecteert.

Op waarneming.nl geen huismussen genoteerd in dit wijkje, wel in de nabije omgeving.

De gemeente laat onderzoek uitvoeren naar vleermuizen. Op de route langs de wijk zijn bij route-onderzoek ruige- en gewone dwergvleermuizen waargenomen. In het kabouterhuis net naast de wijk was een kolonie gewone dwergvleermuizen.

Gegevens NDFF

In de database van NDFF staat de volgende informatie. Er zijn slechts drie vogelsoorten ingevoerd. De Nijlgans broedt mogelijk in of nabij de natuuroever, de meeuwen broeden niet hier.

1. Nijlgans
2. Zilvermeeuw
3. Kleine mantelmeeuw

Eerder Onderzoek

In 2020 is een onderzoek uitgevoerd naar broedvogels en vleermuizen door F. van der Vliet.¹

Bij dit onderzoek werden Op 19 maart, 24 april, en 24 juni geen huismussen waargenomen. Op 8 mei werden 4 huismussen waargenomen ter hoogte van

¹ F. van de Vliet, onderzoek naar broedvogels en vleermuizen project Burgemeester van Leeuwenlaan – A.A.H. Struijckenkade. Amsterdam 2020.

Struijckenkade 6. Deze waarnemingen zijn onvoldoende om te concluderen dat er in 2020 huismussen broedden.

Overige broedvogels: kauwen broeden waarschijnlijk in schoorstenen aan de Antony Moddermanstraat en burgemeester van Leeuwenlaan. Spreeuw broedt waarschijnlijk in dak Burgemeester van Leeuwenlaan 175. Stadsduiven worden uitbundig gevoerd en broeden mogelijk op balkons e.d.

Gewone dwergvleermuizen werden geregeld waargenomen. Ook de Ruige dwergvleermuis werd genoteerd. Hierbij werden tot 9 baltsende mannetjes gewone dwergvleermuis waargenomen en 2 Ruige dwergvleermuis. Deze dieren maken in de wijk gebruik van schuilplaatsen onder bijvoorbeeld dakpannen en bij open stootvoegen. Er is geen kolonie vleermuizen inde wijk aangetroffen.

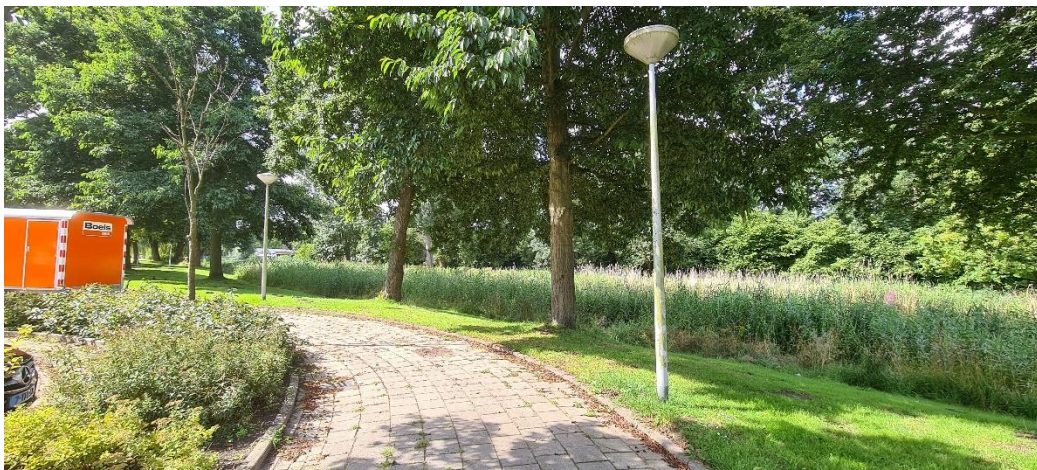
Broedende gierzwaluwen zijn niet waargenomen.

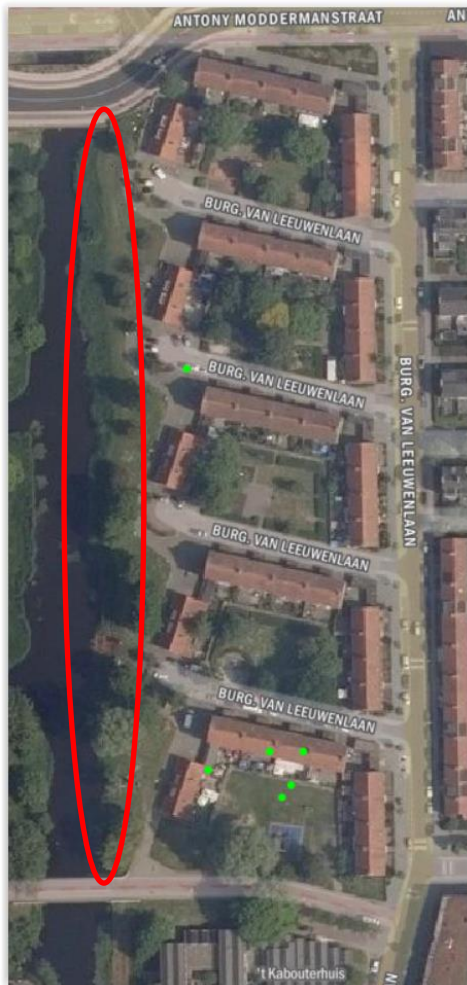
5 Veldonderzoek en Biotoop analyse

De wijk is onderzocht op 2 augustus 2021. Hierbij is fotografisch vastgelegd welk biotoop het groen in de wijk biedt en welke mogelijkheden er zijn voor soorten die vaste verblijfplaatsen in gebouwen gebruiken, met name de soorten waarvan deze verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn, zoals die van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen.

Natuurvriendelijke oever en omgeving

- Meest 'natuurlijke' deel van de wijk is de ecologische verbinding aan de westzijde. Water, natuurlijke overs met riet. Hier zijn broedvogels mogelijk broedvogels die gebonden zijn aan water (wilde eend, Waterhoen, Meerkoet, Fuut, kleine karekiet), Hier is ook de dotterbloem te verwachten.

- Binnentuinen zijn vaak speeltuintjes met struiken, bomen, gazons, relatieve rust ook geschikt voor parkvogels als merel, zanglijster, heggemus, winterkoning, roodborst, tjiftjaf, koolmees, pimpelmees en dergelijke. Huismus en bruine rat (niet beschermd) zijn algemeen. Het zijn geschikte gebieden voor vleermuizen om hier op insecten te jagen.

- Gebouwen uit de jaren vijftig geven bij de dakpannen en de spouwmuren voldoende ruimte aan huismus, gierzwaluw en vleermuis om zich hier te vestigen.

Dakpannen veelal toegankelijk voor vleermuizen en vogels

- Gebouwen zijn bij open stootvoegen (naar spouwmuur), dakpannen en betimmering op vele plaatsen toegankelijk voor vleermuizen en mogelijk huismus of gierzwaluw.

- Ook in bomen langs de weg kunnen vogels broeden -zoals ekster en kraai. Boom bewonende vleermuizen zijn niet aanwezig in de stad -de ruige dwergvleermuis die wel bomen gebruikt, zien we in dit soort situaties de voorkeur geven aan de gebouwen. Andere soorten die bomen gebruiken komen niet voor in de regio.

6 Mogelijke effecten

NNN

Er zijn geen beschermde gebieden binnen afstand van 3 kilometer van de werklocatie. Negatieve effecten zijn uitgesloten.

Hoofdgroenstructuur van Amsterdam en Ecologische verbinding

Het werkgebied grenst aan een oever en sierwater dat onderdeel uitmaakt van de Hoofdgroenstructuur van Amsterdam en een ecologische verbinding door de stad. Dit betekent dat er zorgvuldig moet worden omgegaan met de oever. De huidige kwaliteit voor de natuur en specifiek voor soorten die gebruik kunnen maken van de verbinding moet minimaal worden gehandhaafd. Er liggen kansen om de kwaliteit van de oeverzone voor de functie van ecologische verbinding te verbeteren.

Soorten

Sloop en renovatie kunnen op verschillende wijzen negatieve effecten hebben op beschermde natuurwaarden:

- Beschermde planten zijn niet te verwachten;
- Een beschermde grondgebonden zoogdier kan, gezien het groen en de nabijheid van een park, aanwezig zijn: de egel.
- Beschermde amfibieën zijn niet te verwachten -wel aanwezig in de natuuroever, maar die wordt niet aangetast.
- Beschermde reptielen zijn niet te verwachten;
- Beschermde vissen zijn niet te verwachten;
- Beschermde ongewervelden zijn niet te verwachten;
- Broedende vogels kunnen verstoord worden als de werkzaamheden tijdens de nestelperiode plaatsvinden. Ze zijn aanwezig in het groen, mogelijk ook in gebouwen (schoorstenen, dakpannen). Er is onvoldoende zekerheid om broeden van huismus of gierzwaluw in de komende jaren uit te sluiten.
- Vleermuizen zijn aanwezig en kunnen gedood worden als werkzaamheden plaatsvinden op locaties waar zij verblijven.
- Jaarrond beschermde vaste verblijfplaatsen van vleermuizen, mogelijk ook van huismussen of gierzwaluwen kunnen vernietigd worden.
- Vliegroutes van vleermuizen kunnen onderbroken worden als bomen verdwijnen.
- Foerageergebieden van vleermuizen kunnen minder geschikt worden als bomen verdwijnen.

7 Conclusies en aanbevelingen

Zoals bij ieder project is de zorgplicht voor eventueel aanwezige beschermde dieren of planten aan de orde.

We bevelen aan een ecologisch werkprotocol op te stellen dat hiervoor een geschikte aanpak opstelt. Ook onderstaande aanbevelingen kunnen daarin worden opgenomen.

Gezien de risico's van dit grote project in relatie tot de bescherming van soorten en verblijfplaatsen, adviseren we onderzoek te laten uitvoeren naar broedvogels, met name naar vaste verblijfplaatsen van gierzwaluw en huismus, en naar vliegroutes, foerageergebieden en vaste verblijfplaatsen van vleermuizen, in het bijzonder gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Vooruitlopend op de resultaten van dit onderzoek en, ook als dat wettelijk niet noodzakelijk is, toch de natuur te ondersteunen, stellen we in 2021 vast een aantal maatregelen te nemen.

Als vaste verblijfplaatsen van vleermuizen, huismussen of gierzwaluwen aanwezig mochten blijken, is een ontheffingsaanvraag nodig. Onderdeel van deze aanvraag is dan een reeks maatregelen om vaste verblijfplaatsen die eventueel verdwijnen te compenseren. Vooruitlopend hierop stellen we voor een aantal kunstmatige verblijfplaatsen te realiseren in de directe omgeving. De nieuwbouw kan wat betreft ruimte voor vogels en vleermuizen 'natuurinclusief' worden ontworpen.

Los van de kwestie of ontheffing nodig blijkt, is het een 'no-regret' maatregel, het zal de wijk voor deze soorten de komen de jaren bruikbaar maken.

- Voor huismussen en gierzwaluwen zijn vogelvides die de ruimte onder de eerste dakpannen toegankelijk maken effectief. Wat ons betreft eerste keus, duurzaam, eenvoudig en bewezen effectief.

Informatie van een van de leveranciers van een dergelijk systeem:

<https://web.archive.org/web/20100611121601/http://www.monier.nl/producten/productcatalogus/product/product/vogelvide.html>

- Een tweede optie voor de huismus zijn kasten die aan de muur bevestigd kunnen worden.

<https://www.veldshop.nl/nl/nestkast-mus.html>

Bij plaatsing langdurige zon in de middag vermijden en kies een locatie met struiken in de nabije omgeving.

- Ook voor gierzwaluwen zijn goede nestkasten in tal van variaties beschikbaar. Mogen niet in volle middagzon hangen.

<https://gierzwaluwbescherming.nl/>

We adviseren hierover contact op te nemen met de gierzwaluwwerkgroep Amsterdam.

<https://www.facebook.com/gierzwaluwwerkgroepamsterdam>
margreet@bloemers.net

- Vleermuiskasten

Ook hierin is veel keuzen. Variaties in kasttypen is aanbevolen.

<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/vleermuizen-algemeen>

[https://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewebsite/Zoogdiersoorten/Vleermuizen%20algemeen/downloads/Brochure%20Vleermuisvriendelijk%20Bouwen%20\(2\).pdf](https://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewebsite/Zoogdiersoorten/Vleermuizen%20algemeen/downloads/Brochure%20Vleermuisvriendelijk%20Bouwen%20(2).pdf)

- Maak verblijf mogelijkheden voor gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen een integraal onderdeel van de nieuwbouw.